

angbatasngdiyos.org

Apendise 7c: Marcos 10:11-12 at ang Maling Pagkakapantay-pantay sa Pangangalunya

Ang pahinang ito ay bahagi ng serye tungkol sa mga pagsasamang tinatanggap ng Diyos at sumusunod sa ganitong pagkakasunod:

1. [Apendise 7a: Mga Birhen, Biyuda, at mga Diborsyada: Ang mga Pagsasamang Tinatanggap ng Diyos](#)
2. [Apendise 7b: Ang Sertipiko ng Diborsyo — Mga Katotohanan at mga Mito](#)
3. [Apendise 7c: Marcos 10:11-12 at ang Maling Pagkakapantay-pantay sa Pangangalunya](#) (Kasalukuyang pahina).
4. [Apendise 7d: Mga Tanong at Sagot — Mga Birhen, Biyuda, at mga Diborsyada](#)

Ang Kahulugan ng Marcos 10 sa Doktrina ng Diborsyo

Pinabubulaanan ng artikulong ito ang mga maling pagpapakahulugan sa Marcos 10:11-12, na nagpapahiwatig na nagturo si Jesus ng pagkakapantay ng lalaki at babae sa pangangalunya o na maaaring magsimula ng diborsyo ang mga babae sa kontekstong Judio.

QUESTION: Patunay ba ang Marcos 10:11-12 na binago ni Jesus ang batas ng Diyos tungkol sa diborsyo?

ANSWER: Hindi ito patunay — ni malapit man. Ang pinakamahahalagang punto laban sa ideya na sa Marcos 10:11-12 ay itinaturo ni Jesus na (1) maaaring maging biktima ng pangangalunya ang babae, at (2) na maaari ring hiwalayan ng babae ang kanyang asawa, ay ang katotohanang sumasalungat ang ganitong pagkaunawa sa pangkalahatang turo ng Kasulatan sa paksang ito.

Isang mahalagang prinsipyo sa teolohikal na ekshegesis na hindi dapat bumuo ng isang doktrina batay lamang sa isang talata. Kinakailangang isaalang-alang ang buong kontekstong biblikal,

kabilang ang sinasabi ng ibang mga aklat at may-akdang inihayag. Ito ay pundamental na prinsipyo upang mapangalagaan ang doktrinal na integridad ng Kasulatan at maiwasan ang mga hiwa-hiwalay o baluktot na interpretasyon.

Sa madaling salita, napakaseryoso ng dalawang maling pagkaunawang hinango mula sa pariralang ito sa Marcos upang sabihing dito binago ni Jesus ang lahat ng itinuro ng Diyos hinggil sa paksa mula pa sa mga patriarka.

Kung tunay ngang bagong tagubilin ito mula sa Mesiyas, dapat itong lumitaw sa iba pang dako — at nang may higit na linaw — lalo na sa Sermon sa Bundok, kung saan tinalakay ang paksang diborsyo. Magkakaroon sana tayo ng ganito:

“Narinig ninyo na sinabi sa mga sinauna: maaaring iwan ng lalaki ang kanyang asawa at mag-asawa ng ibang birhen o biyuda. Ngunit sinasabi Ko sa inyo: kung iwanan niya ang kanyang asawa upang makisama sa iba, nangangalunya siya laban sa una...”

Ngunit, maliwanag, wala nito.

Ekshegesis ng Marcos 10:11-12

Ang Marcos 10 ay **lubhang nakapaloob sa konteksto**. Ang talata ay naisulat sa panahong ang diborsyo ay nagaganap sa ilalim ng kakaunting patakaran at maaaring pasimulan ng kapwa kasarian — bagay na napakalayo sa realidad noong panahon nina Moises o Samuel. Isaalang-alang lamang kung bakit ipinakulong si Juan Bautista. **Ito ang Palestina ni Herodes**, hindi yaong sa mga patriarka.

Sa panahong ito, malakas ang impluwensiya sa mga Judio ng mga kaugalian ng lipunang Greco-Romano, kasama na sa mga usapin ng pag-aasawa, panlabas na anyo, kapangyarihan ng kababaihan, at iba pa.

Ang doktrina ng diborsyo para sa anumang dahilan

Ang doktrina ng diborsyo para sa anumang dahilan, na itinuro ni [Rabbi Hillel](#), ay bunga ng presyur ng lipunan na ipinataw sa mga lalaking Judio na, tulad ng likas na makasalanang tao, nagnanais iwan ang kanilang mga asawa upang mag-asawa ng mas kaakit-akit, mas bata, o mas mayamang kababaihan.

Sa kasamaang-palad, buhay pa rin ang kaisipang ito hanggang ngayon, **kabilang sa loob ng mga iglesia**, kung saan iniwan ng mga lalaki ang kanilang mga asawa upang makisama sa iba — **na kadalasan ay mga babaeng hiwalay na rin**.

Tatlong sentral na puntong lingguwistiko

Ang talata sa Marcos 10:11 ay naglalaman ng tatlong susing salita na tumutulong maglinaw sa tunay na kahulugan ng teksto:

και λεγει αυτοις Ος εαν απολυση την **γυναικα** αυτου και γαμηση αλλην μοιχεται **ἐπ’** **αὐτήν**

γυναικα (gynaika)

Ang γυναίκα ay accusative singular ng γυνή, isang katawagan na, sa mga kontekstong may kinalaman sa pag-aasawa gaya ng sa Marcos 10:11, ay tumutukoy partikular sa isang babaeng may asawa — hindi sa babae sa pangkalahatan. Ipinakikita nito na nakasentro ang sagot ni Jesus sa paglabag sa tipan ng pag-aasawa, hindi sa **mga bagong lehitimong bigkis sa mga biyuda o birhen**.

ἐπ’ (epí)

Ang ἐπί ay isang pang-ukol na karaniwang may kahulugang “sa ibabaw,” “kasama,” “sa ibabaw ng,” “loob.” Bagama’t pinipili ng ilang salin ang “laban sa” sa talatang ito, hindi iyon ang pinakakaraniwang himig ng ἐπί — lalo na kung isasaalang-alang ang lingguwistikong at teolohikal na konteksto.

Sa pinakamalawak na ginagamit na Biblia sa mundo, ang NIV (*New International Version*), halimbawa, sa 832 pagkakataon ng ἐπί, 35 lamang ang isinalin bilang “against”; sa iba pa, ang ipinahahayag ay “upon,” “on top of,” “inside,” “with.”

αὐτήν (autēn)

Ang αὐτήν ay pambabae, isahan, accusative na anyo ng panghalip na αὐτός. Sa gramatikang Griyegong biblikal (Koine) ng Marcos 10:11, hindi tinutukoy ng salitang “αὐτήν” (autēn – *her*) kung aling babae ang tinutukoy ni Jesus.

Nagaganap ang gramatikal na kalabuan sapagkat may dalawang posibleng pinanghahanguan (antecedent):

- **τὴν γυναῖκα αὐτοῦ** (“ang kanyang asawa”) — ang unang babae
- **ἄλλην** (“ibang [babae]”) — ang ikalawang babae

Pawang nasa **pambabae, isahan, accusative**, at lumilitaw sa loob ng **iisang balangkas ng pangungusap**, kaya nagiging gramatikal na malabo ang tinutukoy ng “αὐτήν.”

Kontekstuwalisadong salin

Batay sa mababasa sa orihinal, ang saling pinakanaaayon sa makasaysayan, lingguwistiko, at doktrinal na konteksto ay magiging ganito:

*“Sinumang iwanan ang kanyang asawa (**γυναικα**) at mag-asawa ng iba — ibig sabihin, ibang **γυναικα**, ibang babaeng may asawa na ng iba — ay nangangalunya sa/loob/sa ibabaw/kasama (**ἐπί**) niya.”*

Maliwanag ang diwa: ang lalaking iniwan ang kanyang lehitimong asawa at makikipag-isa sa ibang babaeng *asawa na rin ng iba* (kaya’t hindi na birhen) ay **nangangalunya kasama ang bagong babaeng ito** — isang kaluluwang nakadugtong na sa ibang lalaki.

Ang tunay na kahulugan ng pandiwang “apolýō”

Tungkol naman sa ideya na nagbibigay ang Marcos 10:12 ng biblikal na batayan para sa isang legal na diborsyong sinimulan ng babae — at na maaari na nga siyang mag-asawa ng ibang lalaki — ito ay isang makabagong pagbasa na anachronistic at walang suporta sa orihinal na kontekstong biblikal.

Una, sapagkat sa mismong talatang iyon ay tinatapos ni Jesus ang pangungusap sa pagsasabing kung makikipag-isa siya sa ibang lalaki, ang dalawa ay nangangalunya — **gaya mismo ng sinasabi Niya sa Mateo 5:32**. Ngunit lingguwistiko ang pagkakamali na nagmumula sa tunay na kahulugan ng pandiwang isinasalin bilang “magdiborsyo” sa karamihan ng mga Biblia: ἀπολύω (apolýō).

Ang pagsasalin bilang “diborsyo” ay sumasalamin sa makabagong kaugalian, ngunit sa panahong biblikal, ang ἀπολύω ay simple lamang na nangangahulugang: **pakawalan, palayain, ihulog, paalisin**, bukod sa iba pang pisikal o ugnayang kilos. Sa gamit-bibliya, hindi nagdadala ang ἀπολύω ng legal na pakahulugan — isa itong pandiwa ng paghihiwalay, na hindi nangangahulugang pormal na legal na kilos.

Sa ibang salita, sinasabi lamang ng Marcos 10:12 na kung iwanan ng babae ang kanyang asawa at makipag-isa sa ibang lalaki **habang buhay pa ang una**, siya ay nangangalunya — hindi dahil sa mga usaping legal, kundi dahil nilalabag niya ang isang tipang umiiral pa.

Konklusyon

Ang wastong pagbasa ng Marcos 10:11-12 ay nagpapanatili ng pagkakapare-pareho sa natitirang bahagi ng Kasulatan, na nagtatangi sa pagitan ng mga birhen at ng mga babaeng may asawa, at iniwasan ang pagpasok ng mga bagong doktrina batay sa iisang pariralang maling naisalin.